

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด
3. เพื่อหาแนวทางยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีอยู่ในระดับมาก และส่วน ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

2. สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา และผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 608 คน ประกอบด้วย ปลัดเทศบาล/อบต. จำนวน 72 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 72 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 46 คนและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 418 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 323 คน ประกอบด้วย ปลัดเทศบาล/อบต. จำนวน 46 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 46 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 31 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 200 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random sampling)

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด เป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.86–1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรทางการศึกษาและครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสกลนคร จำนวน 50 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีเท่ากับ 0.996 และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านสภาพการดำเนินงานมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.558–0.902 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .996 ด้านปัญหาการดำเนินงานมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.937 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .996 และด้านประสิทธิผลการดำเนินงานมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.588–0.937 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .996

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถามแล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติทั้งสถิติพื้นฐานและสถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้สถิติดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

5.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้สถานการณ์การดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กรณีทดสอบพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้จัดวิจัยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe' ส่วนหน่วยงานต้นสังกัด ใช้สถิติทดสอบที (t-test) ชนิด Independent Samples

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 สภาพ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน

1.2 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

1.3 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน

2. ผลการวิจัยสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด สรุปผลได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.2.1 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.1.2 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.1.3 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ในทางสถิติ สำหรับรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน โดยบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรของเทศบาลตำบล

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.2.1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2.2 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2.3 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ สำหรับรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน โดยบุคลากรของเทศบาลตำบลมีความคิดเห็นสูงกว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.3.1 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3.2 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3.3 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ

3. แนวทางยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี มีจำนวน 2 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านบุคลากร และด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

3.1 ด้านบุคลากร

3.2.1 ควรส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ารับการอบรมฝึกประสบการณ์ เพื่อให้มีความชำนาญ เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางและมีการวางแผนจัดชั้นเรียนให้มีความเหมาะสม

3.2.3 ควรทำการวัดและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการกำกับ นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.2.4 ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรเพื่อให้เกิด
การพัฒนาตนเอง

3.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2.1 ควรจัดบริเวณสนามเด็กเล่นกลางแจ้งเป็นระเบียบ สวยงาม
และปลอดภัย

3.2.2 ควรจัดให้มีห้องโสตทัศนศึกษา จัดซื้อเครื่องเล่นสนามใหม่
ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

3.2.3 ควรจัดห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน แยกห้องเก็บสื่อวัสดุอุปกรณ์
ออกจากห้องเรียน ควรมีอ่างล้างหน้าแปรงฟันเป็นสัดส่วน ห้องน้ำ ห้องส้วมควรมีให้
เพียงพอกับจำนวนเด็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การอภิปรายสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี มีดังนี้

1.1 สภาพ การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการ
กองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 ลำดับแรก คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ตามลำดับที่
ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี บุคลากรที่รับผิดชอบทุกฝ่ายได้ดำเนินงาน
ตามแนวนโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้
กำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-
2559 ซึ่งได้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 นอกจากนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังได้
จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ เพื่อ
เป็นแนวทางให้ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้สามารถ
ดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
สุदारตัน อึ้งสกุล (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยไยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน 3 ลำดับแรกคือ ด้านการจัดโภชนาการของเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์และด้านจุดมุ่งหมาย สำหรับอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการประเมินผลพัฒนาการและด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กเล็กและศูนย์เด็กเล็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา ศรีผดุง (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคลากร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผุสดี ศรีเพ็ญ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าม่วง อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าม่วง อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานสูงสุดจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รองลงมาได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนด้านที่มีสภาพการดำเนินงานน้อยที่สุดได้แก่ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

1.2 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีในแต่ละด้านจะกำหนดรายละเอียดเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน และในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีนโยบายที่จะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานให้ได้เกณฑ์มาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน จึงได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเป็นประจำทุกปี อาทิ เงินอุดหนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) ค่าจ้างผู้ดูแลเด็กเล็กค่าวัสดุการศึกษา ทุนการศึกษา และค่าพัฒนาผู้ดูแลเด็กเล็ก เป็นต้น ประกอบกับในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งก็ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือเพื่อดำเนินการอีกส่วนหนึ่ง และในการดำเนินการนั้น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นด้วย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำข้อตกลงกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิตเป็นผู้ประเมิน ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 และได้การประกาศผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถดำเนินงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานได้ดีเด่น เข้ารับรางวัลจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งตื่นตัวและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้ไม่มีสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุदारัตน์ อึ้งสกุล (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหา การจัดการศึกษาปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านสาระการเรียนรู้

1.3 ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล/ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน

จังหวัดอุดรธานี ได้มีการดำเนินงานตามแนวนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้วางแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ ดำเนินการตามนั้น ไม่ว่าจะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจะเป็น เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งที่เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดตั้งขึ้นเองหรือถ่ายโอนมาจากหน่วยงานใดก็ตาม ก็ต้องดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จะต้องใช้เกณฑ์และ มาตรฐานการประเมินเดียวกัน จึงทำให้ผู้บุคลากรที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดอุดร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ พรหมทองบุญ (2559, หน้า 3) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการบริหารและครูมีความเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุก ภาคส่วน ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการ บริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่ และความปลอดภัย ตามลำดับ

2. อภิปราย สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ที่มี สถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดที่มีความแตกต่างกัน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.1.1 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีไม่ว่าจะเป็น ปลัดเทศบาล/ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา/ผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการ ศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในสังกัด

หน่วยงานของตนเองอย่างใกล้ชิด จึงได้เห็นสภาพความเป็นจริงในการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นการดำเนินงานของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานีเป็นหน่วยงานคุณภาพที่หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่นควรเอาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ดังคำสัมภาษณ์ของประภัสสร คำตัน (2562, สัมภาษณ์) ที่ว่า “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 40 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน โดยมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยในหลายช่วงอายุ เพื่อดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 2-5 ปี ด้วยเหตุนี้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ทำหนังสือมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 แจกจ่ายให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกจังหวัดที่มีการดำเนินงานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตาม”

2.1.2 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงสามารถมองในประเด็นเดียวกับการอภิปรายผลในข้อ 2.1.1 นอกจากนี้แล้วยังมีประเด็นเกี่ยวกับจังหวัดที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการวิจัย คือ จังหวัดอุตรธานีเป็นจังหวัดใหญ่ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล จำนวน 72 ศูนย์ แต่ละองค์กรมีงบประมาณบริหารอย่างเพียงพอจึงสามารถดำเนินการในเรื่องการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นที่ประจักษ์แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังคำสัมภาษณ์ของจตุรงค์ อาจมุงคล (2562, สัมภาษณ์) ที่ว่า “กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และนอกจากนี้ทาง เทศบาลตำบล/ อบต. ยังมีการตั้งขอเทศบัญญัติประจำปีงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานด้านการศึกษา”

2.1.3 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุตรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นสูงกว่าเทศบาลตำบล การที่บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานีไม่ว่าจะเป็นบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกันถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะเมื่อพิจารณาผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แสดงว่าหน่วยงานทั้งสองหน่วยงานน่าจะไม่มีปัญหาเรื่องงบประมาณจึงทำให้สามารถดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้เต็มตามศักยภาพส่วนในด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วนที่พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นมากกว่า อาจเนื่องมาจากสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้ดีกว่าเทศบาลตำบล

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.2.1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างได้ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถจึงทำให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่มีมากนักและสามารถดำเนินการแก้ไขได้ ลุล่วงไปด้วยดี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุตารัตน์ อึ้งสกุล (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหา การจัดการศึกษาปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านสาระการเรียนรู้

2.2.2 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญโสภา เทพปิ่นและคณะ (2558, หน้า 192) ได้ทำศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ด้านมีปัญหาการดำเนินงานการบริหารอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ

2.2.3 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่อยู่ในสังกัดหน่วยงานเทศบาลตำบลและที่อยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างหุ่มเทกำลังใจในการทำงานจึงทำให้ปัญหาต่าง ๆ มีน้อยดังที่นำเสนอไปแล้วในข้อ 2.2.1 สำหรับรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิภา เสาวพันธ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า

2.3.1 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากสภาพการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานที่อธิบายไปแล้วที่ไม่มีความแตกต่างกันจึงทำให้ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ พรหมทองบุญ (2559, หน้า 3) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการบริหารและครูมีความเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่ และความปลอดภัย ตามลำดับ 2) คณะกรรมการบริหารและครูที่มีตำแหน่งหน้าที่สถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันยกเว้นในรายด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.3.2 ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ เช่น

คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษา ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ตลอดจนผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสม มารศรีและจิตรดา ชิวคอน (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.3.3 ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันในทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญและจัดทำมาตรฐานในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและมีมาตรฐานในการดำเนินการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของศรจรัส บัณฑิต (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตอำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม พบว่าผลการวิจัยด้านประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาสรุป แนวทางการยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมทางด้านงบประมาณให้เพียงพอกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ควรกำกับดูแล และควบคุมกระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการอย่าง ควรส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาได้เข้ารับการอบรม ฝึกประสบการณ์ เพื่อให้มีความชำนาญ เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควร

มุ่งเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และมีการวางแผนจัดชั้นเรียนให้มีความเหมาะสม ควรทำการวัดและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการกำกับ นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและควรมีการจัดทำการประเมินผลและติดตามการดำเนินงานของศูนย์อย่างต่อเนื่องควรมีกระบวนการในการสร้างระบบเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างศูนย์และผู้ปกครองและควรมีการจัดตั้งเครือข่ายระหว่างศูนย์ ชุมชน และผู้ปกครองขึ้นภายในศูนย์ เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายให้สมบูรณ์ ควรจัดบริเวณสนามเด็กเล่นกลางแจ้งเป็นระเบียบ สวยงาม และปลอดภัย ควรจัดให้มีห้องโสตทัศนศึกษา จัดซื้อเครื่องเล่นสนามใหม่ ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ควรจัดห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน แยกห้องเก็บสื่อวัสดุอุปกรณ์ออกจากห้องเรียน ควรมีอ่างล้างหน้าแปรงฟันเป็นสัดส่วน ห้องน้ำ ห้องส้วมควรมีให้เพียงพอกับจำนวนเด็กผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริศิลป์ บุตรจันทร์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากิจการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้กำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเป่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลเป่า นั้นเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถดำเนินการได้ถูกต้องตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในด้านบุคลากรควรมีการเพิ่มเงินสนับสนุนแก่ครูและผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กเล็กเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน และควรให้ครูและผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กเล็กได้เข้ารับการอบรมเรื่องการดูแลสุขภาพเด็กที่ป่วยด้วยโรคต่างๆจากหน่วยงานสาธารณสุข ถ้าเป็นไปได้ครูและผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กเล็กควรมีการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรีและควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมส่งเสริมความสามารถในดูแลเด็กเล็ก เพื่อการพัฒนาคุณภาพเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลเป่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา ศรีธิพันธุ์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการจัดปัจจัยบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะในการจัดปัจจัยบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ในด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดสรรงบประมาณด้านการเตรียมความพร้อมเด็กและวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ดูแลนักเรียนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทางด้านบุคลากร ควร

ส่งเสริมบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้อบรมเชิงปฏิบัติการในการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตัวอย่าง ส่วนด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณดูแลสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีการนิเทศติดตามกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ควรประสานงานและทำความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมกับผู้นำชุมชน และในด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรร่วมกับสถานีนอมาลัยในตำบลในการดูแลเด็กด้านสุขภาพอนามัย การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และขวัญชนก กุลชะโมรินทร์ (2557, หน้า 81) ได้ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอห้วยซันธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอห้วยซันธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และ
- 2) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต อำเภอห้วยซันธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 230 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาโดยรวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน คือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 2.22$) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย = 2.27) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.17$) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X} = 2.57$) 2) แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียงความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 2.1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรตั้งงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการและจัดสรรครูผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน 2.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีสถานที่จอดรถรับ-ส่งเด็กเล็กที่สะดวกปลอดภัยอีกทั้งต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย 2.3) คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง และ 2.4) ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงานดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เพียงพอและมีคุณภาพที่ตรงกับสายงานปฐมวัย

1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร โดยการส่งเสริมและกระตุ้นให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความเข้าใจในสถานภาพ บทบาทหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตน

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ดำเนินการการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น เครื่องตัดไฟ เครื่องดับเพลิง ให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ

1.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานีควรบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้สภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ คือ โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคง ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด มีการจัดการความปลอดภัยของพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่นและสภาพแวดล้อมภายนอกตั้งอาคารจัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน มีจำนวนเพียงพอ สะอาด เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กเล็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนของเด็กที่อยู่ภายใต้การดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาหาปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบความสำเร็จเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก